

Õigusabikulude kindlustuse üldtingimused ÜT2011-2

Kehtivad alates 01.01.2011

1. MÕISTED

1.1 **Kindlustusandja** on D.A.S. Õigusabikulude Kindlustuse AS.

1.2 **Kindlustusvõtja** on vähemalt 18-aastane Eesti Vabariigi kodanik või Eesti Vabariigis alalise elamisloa alusel elav füüsiline isik või Eesti Vabariigi vastavasse registrisse kantud juriidiline isik, kes on sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingu ja kellel lasub kindlustusmaksete tasumise kohustus.

1.3 **Kindlustatud isik** on kindlustusvõtja ja/või kolmas isik, kellega seotud kindlustusriski on kindlustatud.

1.4 **Kolmas isik** on eritingimustes sätestatud isik, kes vastab kindlustusvõtja mõistele, kuid kes ei ole sõlminud kindlustusandjaga kindlustuslepingut ning kellel puudub kindlustusmaksete tasumise kohustus.

1.5 **Kindlustatud ese** on kindlustatud isikute õiguslike huvide kaitsmine ja sellega seotud ning kindlustuslepingus ettenähtud kulude hüvitamine.

1.6 **Kindlustusleping** on kindlustusvõtja kindlustuslepingu sõlmimise avalduse alusel ja kindlustusandja ja kindlustusvõtja vahel kirjalikus vormis sõlmitud kokkulepe, mille kohaselt kindlustusandja kohustub kaitsma kindlustatud isiku õiguslikke huve kindlustuslepingus ettenähtud viisil ning kandma seetõttu tekkivad õigusabikulud ettenähtud juhtudel ja ulatuses ning kindlustusvõtja peab tasuma kindlustusmakseid.

1.7 **Kindlustusrisk** on kindlustusjuhtumi võimaliku toimumise oht, mille tagajärjel tekkivate õigusabikulude kandmise vastu kindlustatakse.

1.8 **Kindlustusjuhtum** on kindlustusperioodi jooksul ja kindlustuslepingu kehtivuse ajal toimunud ning kindlustuslepingus eelnevalt sätestatud sündmus, mille toimumise tagajärjel on rikutud või rikutakse tulevikus kindlustatud isiku õigusi.

1.9 **Kindlustussumma** on kindlustuslepingus kokkulepitud rahasumma, mis on ühe kindlustusjuhtumi korral kindlustusandja poolt hüvitist saama õigustatud isikutele hüvitatavate õigusabikulude piirmääraks.

1.10 **Kindlustusperiood** on kindlustusmaksete arvutamise aluseks olev aja vahemik. Kindlustusperiood on üks aasta (kindlustusaasta).

1.11 **Kindlustuspoliis** on kindlustusandja poolt välja antud dokument, mis tõendab kindlustuslepingu sõlmimist.

1.12 **Kindlustuskaitse** on kindlustuslepingus piiritletud kindlustusandja kohustus kindlustusjuhtumi toimumise korral kaitsta kindlustatud isiku põhjendatud õiguslikke huve ja kanda seetõttu tekkinud õigusabikulud.

1.13 **Kindlustuskaitse kehtivusala** on kindlustuslepingus kokkulepitud territoriaalne piirkond, kus toimunud kindlustusjuhtumite suhtes kehtib kindlustusandja kohustus kaitsta kindlustatud isiku õiguslikke huve.

1.14 **Õigusabikulud** on kindlustuslepingus sätestatud ning üldtingimuste punktis 11 kirjeldatud kindlustusandja poolt hüvitamisele kuuluvad kulud.

1.15 **Omavastutus** on kindlustuslepingus toodud ajaline periood, mille jooksul puudub kindlustusandjal kohustus täita kindlustuslepinguga võetud kohustus ning mille vältel kannab kindlustatud isik ise kindlustusjuhtumi tõttu tekkinud õigusabikulud. Omavastutuse ajalise perioodi kestvus on sätestatud õigusabikulude kindlustuse eritingimustes. Omavastutus hakkab kulgema alates kindlustuskaitse alguse päevast.

Kindlustuse eritingimustes sätestatud omavastutuse periood ei rakendu ega kuulu kohaldamisele üldtingimuste 3.5 alusel uuenenud kindlustusperioodile, välja arvatud uue kindlustatud isiku, sõiduki või kinnisasja lisamisel või asendamisel. Sellisel juhul hakkab omavastutus kulgema vastava muudatuse jõustumisest.

1.16 **Huvide konflikt** on olukord, kus ühe ja sama kindlustusjuhtumi raames on kahel või enamal erinevate huvidega osapoolel kindlustusandja juures kindlustuskaitsega kehtiv kindlustusleping.

1.17 **Tulemuslikkuse väljavaadete ja pahatahtlikkuse hindamine** on kindlustusandja poolt teenuse osutamise käigus peetud menetlus, kus kindlustusandja selgitab välja esitatud nõude põhjendatuse ja edu saavutamise väljavaadete. Tulemuslikkuse väljavaadete ja pahatahtlikkuse hindamist on kindlustusandjal õigus teha igal ajal vastavalt vajadusele.

1.18 **Lepitusmenetlus ehk eksperthinnangu andmise menetlus** on menetlus, mida tuleb järgida kindlustusandja ja kindlustatud isiku vahel tekkinud lahkarvamuste lahendamisel seoses kindlustusandja poolt kindlustatud isiku nõude tulemuslikkuse väljavaadete puudumise tõttu tehtud keeldumisotsusega.

Lepitusmenetlusele ei kohaldata lepitusseaduse sätteid.

2. KINDLUSTUSLEPING

2.1 Kindlustuslepingu tingimused on käesolevad õigusabikulude kindlustuse üldtingimused ja kindlustuslepingu sõlmimise avaldusel/kindlustuspakkumusel märgitud vastavad õigusabikulude kindlustuse eritingimused. Kindlustusandja ja kindlustusvõtja kindlustuslepingu sõlmimise eelnevaid tahteavaldusi, tegusid ja kokkuleppeid ei loeta kindlustuslepingu osaks, kui

kindlustuspoliisil või kindlustuslepingu sõlmimise avaldusel/kindlustuspakkumusel ei ole märgitud teisiti.

2.2 Kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel lähtutakse kindlustuslepingu dokumentidest ja tingimustest kui tervikust. Vastuolude ilmnemise korral lähtutakse kõigepealt kindlustuspoliisist, seejärel muudest kindlustuslepingu dokumentidest, siis toote eritingimustest ja viimasena üldtingimustest.

2.3 Kindlustuslepingu dokumendid on kindlustuslepingu sõlmimise avaldus/kindlustuspakkumus, kindlustuspoliis, kindlustuslepingu üld- ja eritingimused ja muud dokumendid, mis kajastavad kindlustuskaitset või kindlustuslepingu sisu.

2.4 Kui kindlustuslepingus on antud sõnadele või mõistetele eritähendus, siis lähtutakse kindlustuslepingu täitmisel ja tõlgendamisel kindlustuslepingus toodud eritähendusest.

Vaidluse korral lähtutakse kindlustuslepingu dokumentide eesti keelsest tekstist.

3. KINDLUSTUSLEPINGU SÕLMIMINE, JÕUSTUMINE JA KEHTIVUS

3.1 Kindlustusleping on sõlmitud kui kindlustusvõtja on kirjalikult nõustunud kindlustusavalduse alusel koostatud kindlustusandja pakkumusega. Kindlustusvõtja kinnitab nõustumust allkirjaga.

3.2 Kindlustusandja väljastab kindlustuslepingu sõlmimise kohta poliisi. Kindlustusandja allkirja kindlustuspoliisil võib olla tiražeeritud. Kindlustusandja võib poliisi ning kindlustustingimused kindlustusvõtjale üle anda, saata posti teel või edastada kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja e-posti aadressile. Kindlustuslepingu üldtingimused ja eritingimused on avaldatud kindlustusandja interneti koduleheküljel (www.das.ee).

3.3 Kindlustusleping jõustub esimese kindlustusmakse laekumisele järgnevalt päevast, kuid mitte varem kui kindlustusperioodi esimesel päeval.

3.4 Kindlustuskaitse algab kindlustuslepingus märgitud kindlustusperioodi alguskuupäeval ja lõpeb kindlustusperioodi viimasel päeval. Kindlustuskaitse kindlustusperioodi alguse ja esimese kindlustusmakse laekumise vahelisel ajal kehtib ainult siis, kui kindlustusvõtja on enne kindlustusjuhtumi toimumist tasunud kindlustusmakseid.

3.5 Kindlustusleping on tähtajaline ja kehtib poliisil märgitud kindlustusperioodil. Kindlustusleping pikeneb igaks järgnevaks kindlustusperioodiks juhul, kui kindlustusandja väljastab kindlustusvõtjale uue kindlustuspoliisi ja arve kindlustusmakse tasumise kohta ning kindlustusvõtja tasub kindlustusmakse. Arvet ei väljastata kui kindlustusvõtjal on sõlmitud otsekorraldusleping kindlustusmakse tasumiseks.

3.6 Kindlustusandjal on õigus otsustada kellega ja millistel tingimustel ta lepingu sõlmib või jätab sõlmimata.

4. KINDLUSTUSMAKSE

4.1 Kindlustusvõtja kohustub tasuma kindlustusandjale kindlustusmaksed kindlustuslepingus ettenähtud tähtajaks.

4.2 Kindlustusmaksed peavad olema tasutud kindlustuslepingus ettenähtud tähtajaks sõltumata sellest, kas kindlustusandja on kindlustusvõtjale edastanud arve või meeldetuletuse.

5. ESIMISE KINDLUSTUSMAKSE TASUMISEGA HILINEMINE

5.1 Kui kindlustusvõtja ei ole neljateist (14) päeva jooksul pärast kindlustuslepingu märgitud maksetähtaja möödumist tasunud kindlustusmakset või esimest osamakset, võib kindlustusandja kuni makse tasumiseni kindlustuslepingust taganeda. Eeldatakse, et kindlustusandja on kindlustuslepingust taganenud, kui ta ei esita kindlustusmakse sissenõudmiseks hagi kolme kuu jooksul makse sissenõutavaks muutmiseks.

5.2 Kui sissenõutavaks muutunud kindlustusmakse või selle esimene osamakse ei ole tasutud kindlustusjuhtumi toimumise ajaks, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest.

6. JÄRGMISTE KINDLUSTUSMAKSETE TASUMISEGA HILINEMINE

6.1 Kui kindlustusvõtja ei tasu teist või järgnevat kindlustusmakset tähtaegselt, võib kindlustusandja kirjalikult taasesitavas vormis määrata kindlustusvõtjale maksmiseks vähemalt kahepäevase tähtaja.

6.2 Kui kindlustusandja on määranud kindlustusmakse tasumiseks täiendava tähtaja ning kindlustusjuhtum toimub pärast selle tähtaja möödumist, ilma et kindlustusvõtja oleks kindlustusjuhtumi toimumise ajaks kindlustusmakset tasunud, vabaneb kindlustusandja oma täitmise kohustusest, välja arvatud juhul, kui kindlustusmakse tasumata jätmise toimus kindlustusvõtjast mitmetuleneva asjaolu tõttu.

6.3 Kui kindlustusvõtja ei ole kindlustusandja poolt määratud täiendava tähtaja jooksul kindlustusmakset tasunud, loetakse kindlustusleping tähtaja möödumisel üles öelduks.

6.4 Kui kindlustusvõtja tasub kindlustusmakse ühe (1) kuu jooksul kindlustuslepingu ülesütlemisest või maksmiseks määratud tähtaja möödumisest ja kindlustusjuhtumit ei ole enne tasumist toimunud, ei loeta kindlustuslepingut punktis 6.3 sätestatud juhtumil üles öelduks.

7. KOLMANDA ISIKU RISKI KINDLUSTAMINE

7.1 Kui kindlustatud on kolmanda isikuga seotud kindlustusriiski, on kolmandal isikul õigus nõuda kindlustusandjalt kindlustuslepingu täitmist ja kõiki sellega seotud õigusi ainult kindlustusvõtja nõusolekul.

7.2 Kindlustusvõtja võib kolmandale isikule kindlustuslepingust tulenevaid õigusi käsutada, muu hulgas kindlustatud isiku nõude kindlustusandja vastu sisse nõuda või nõudest loobuda.

8. TEATAMISKOHUSTUS JA TEADETE EDASTAMINE

8.1 Kui kindlustuslepingu kehtivuse ajal muutub kindlustusandja nimi või õiguslik vorm, kindlustusandja aadress või kontori aadress, mille vahendusel leping sõlmiti, või kindlustusjärelvalve aadress, teatab kindlustusandja sellest kindlustusvõtjale kas kirjalikult posti teel, kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja e-posti aadressile, kindlustusandja interneti kodulehekülje (www.das.ee) või massiteabevahendite kaudu.

8.2 Kindlustusvõtja peab lepingu sõlmimisel teatama kindlustusandjale kõigist talle teada olevatest asjaoludest, millel on nende olemusest tulenevalt mõju kindlustusandja otsusele kindlustusleping sõlmida või teha seda kokkulepitud tingimustel. Teatamiskohustus kehtib ka juhul, kui kindlustusvõtja eeldab, et vastav asjaolu võib olla kindlustusandjale juba teada.

8.3 Kindlustusandjal on õigus kindlustuslepingust taganeda, kui kindlustusvõtja ei ole kindlustuslepingu sõlmimisel teavitanud punktis 8.2 nimetatud asjaoludest või on esitanud teadlikult valeandmeid. Kindlustusandjal on kindlustuslepingust taganemise õigus ühe (1) kuu jooksul arvates ajast, mil ta sai teada või pidi teada saama teatamiskohustuse rikkumisest.

8.4 Kui kindlustuslepingu või seadusega on ette nähtud kindlustatud isiku teatamiskohustus, tuleb vastav teade edastada kirjalikult või kindlustuslepingus märgitud e-posti aadressile.

8.5 Kindlustuspoliis ja muud kindlustuslepinguga seotud dokumendid saadetakse kindlustuslepingus märgitud kindlustusvõtja poolt avaldatud aadressile või e-posti aadressile.

9. KINDLUSTUSJUHTUM

9.1 Kindlustusjuhtumiks on:

9.1.1 **lepinguväliste kahjude hüvitamisega** seotud valdkonnas sündmus või juhtum, mis on kahjuhüvitise nõudmise aluseks (kahjujuhtum). Kindlustusjuhtumi toimumise hetkeks loetakse kahjujuhtumi toimumise päev (näiteks liiklusavarii toimumise päev).

9.1.2 **karistusõigusega** seotud valdkonnas kuriteo või väärtetoimepanemine või väidetava kuriteo või väärtetoimepanemine.

Kindlustusjuhtumi toimumise hetkeks loetakse kuriteo või väärtetoimepanemise päev, mille toimepanemises kindlustatud isikut kahtlustatakse, toimepanemise päev.

Süütegude paljususe korral käsitletakse igat süütegu eraldi kindlustusjuhtumina.

9.1.3 **lepingulise kahju hüvitamisega** (võlaõigusega seahulgas kindlustusõigusega) seotud valdkonnas lepingutingimuste või õigusnormide rikkumine või väidetav rikkumine, kus põhiohne on **vähemalt kuuskümmend (60) eurot**. Kindlustusjuhtumi toimumise hetkeks loetakse päeva, millal lepingutingimuste või õigusnormide rikkumine toimus või väidetav rikkumine võis toimuda. Mitme erineva, kuid omavahel seotud lepingutingimuse või õigusnormi rikkumise korral on tegemist ühe kindlustusjuhtumiga. Sellisel juhul on kindlustusjuhtumi toimumise päevaks päev, millal toimus esimene lepingutingimuste või õigusnormi rikkumine.

9.2 Kindlustusjuhtum peab olema aset leidnud kindlustuslepingu kehtivuse ajal. Mitme samal põhjusel aset leidnud kindlustusjuhtumi korral on määrav esimese kindlustusjuhtumi toimumise aeg (näiteks kui viie kuu vältel on esitatud teenuse eest igakuiselt alusetuid arveid, siis loetakse kindlustusjuhtumi toimumise ajaks esimese arve esitamise päev).

9.3 Rohkem kui üks samal põhjusel toimunud, ajaliselt kokkulangev ning üht ja sedasama kindlustuslepingut puudutav kindlustusjuhtum loetakse üheks kindlustusjuhtumiks sõltumata sellest, kas üks ja seesama kindlustusjuhtum puudutab üht või mitut kindlustatud isikut või eset.

10. HÜVITAMISE KORD

10.1 Kindlustusandja hüvitab alates kindlustusandja vastavasisulisest otsusest kindlustuslepingus ettenähtud ulatuses põhjendatud, mõistlikud ja tõendatud õigusabikulud.

10.2 Õigusabikulud on põhjendatud ja mõistlikud kui kindlustatud isiku esindamine ja kaitsmine on vajalik, kooskõlas kindlustusjuhtumi keerukusega ja mahukusega ning ei ületa tasude keskmist taset vastava teenuse turul.

10.3 Õigusabikulude hüvitis makstakse välja kulutuse kandmist tõendavate dokumentide ja vastavate kuluaruannete alusel.

10.4 Õigusabikulu tõendavateks dokumentideks on eelkõige arved, pangakonto väljavõtted (juhul, kui kindlustatud isik on kulu ise eelnevalt kandnud), jõustunud kohtuotsuste ja -määruste ärakirjad ja muud dokumendid, mis on piisavad õigusabikulude dokumenteerimiseks.

10.5 Juhul, kui kindlustusandja on eelnevalt kindlustatud isikule õigusabikulud hüvitanud, peab kindlustatud isik kindlustusandjale tagastama kohtu või muu pädeva asutuse poolt tagastatud või vastaspoole poolt tasutud õigusabikulud seitsme (7) kalendripäeva jooksul alates makse laekumisest (vms viisil õigusabikulude tasumisest).

10.6 Kindlustusandjal on õigus hüvitise maksmisest ja teenuse osutamist osaliselt või täielikult keelduda ja nõuda juba tasutud kulude tagasimaksmist, kui kindlustusvõtja või kindlustatud isik jätab täitmata kindlustuslepingust tulenevad kohustused, sealhulgas kui kindlustatud isik on jätnud edastamata kogu vajaliku info kahjujuhtumi kohta või edastanud mittetõeseid andmeid. Hüvitise maksmisest keeldumise ja selle ulatuse otsustab kindlustusandja.

11. HÜVITATAVAD KULUD

11.1 Kindlustusandja on kohustatud kahjujuhtumi kindlustusjuhtumiks tun-

nistamise korral kaitsma kindlustatud isiku õiguslikke huve nii kohtus kui ka kohtuväliselt ning kandma seetõttu kindlustuslepingus sätestatud ulatuses põhjendatud, mõistlikud ja tõendatud alljärgnevad õigusabikulud kuni kindlustussumma piirmäärani:

11.1.1 esindaja/kaitsja (advokaadi või muu isiku kui advokaat) põhjendatud, mõistlikud ja tõendatud tasud ulatuses, mis ei ületa keskmist taset õigusteenuse osutamise turul.

Kandmisele ei kuulu esindaja/kaitsja sõidukulud juhul, kui kindlustatud isik on valinud enda esindajaks advokaadi, kelle büroo asub väljaspool selle kohtu või asutuse tööpiirkonda, kelle alluvusse/pädevusse kuulub juhtumi käsitlemine esimeses astmes.

11.1.2 kohtukulud tsiviilkohtumenetluses. Kohtumenetluse väliselt kuuluvad hüvitamisele eriteadmistega isiku arvamus sõiduki hinna määramiseks vaidluses vara- või vastutuskindlustuse juhtumites.

11.1.3 menetluskulud kriminaalmenetluses.

11.1.4 jõustunud kohtuotsuse alusel vastaspoolele tasumisele kuuluvad mõistlikud ja põhjendatud kohtukulud tsiviilkohtumenetluses.

11.1.5 kindlustatud isiku poolt ühe võlgniku või solidaarvõlgniku vastu algatavate täitemenetlustega seotud kulud kuni täitemenetluse lõpuni.

11.1.6 kindlustatud isiku sõidukulud välismaal asja menetleva kohtu asukohta ja tagasi, juhul kui kindlustatud isiku isiklik kohalolek on kohustuslik. Sõidukulud hüvitatakse maksimaalselt bussipileti maksumuse ulatuses. Juhul, kui nimetatud transpordivahendit ei ole võimalik kasutada, hüvitab kindlustusandja teise võrreldava ühistranspordivahendi (näiteks rongi teise klassi) sõidupileti maksumuse ulatuses. Juhul, kui välismaa kohus asub kindlustatud isiku elukohast kaugemal kui 1500 km, hüvitatakse sõidukulud maksimaalselt liinilenuki turistiklassipileti maksumuse ulatuses.

11.2 Kui kriminaalmenetluses asendatakse kindlustatud isiku vahistamine kaitsjoniaga, tasub kindlustusandja kaitsjoni intressita laenu. Toote Sõidukiomanik, pakettide Standard ja Pluss korral tasub kindlustusandja kaitsjoni summas kuni 8000 eurot ja pakettide Standard-5 ja Pluss-5 korral summas kuni 12000 eurot punktis 11.3 toodud tingimustel. Kaitsjon tasutakse kindlustatud isiku kirjaliku avalduse alusel kohtumääruses toodud tingimuste kohaselt.

11.3 Punktis 11.2 nimetatud kaitsjon väljastatakse kohtumääruses näidatud arveldusarvele kui intressita laen kindlustatud isikule. Kaitsjon kuulub kindlustatud isiku poolt kindlustusandjale tagastamisele kuue (6) kuu jooksul alates kindlustusandja poolt kaitsjoni tasumisest. Juhul, kui kohus tagastab kaitsjoni enne kuue (6) kuu möödumist, on kindlustatud isik kohustatud kaitsjoni kindlustusandjale tagastama seitsme (7) kalendripäeva jooksul arvates kaitsjoni tagastamise päevast.

12. ÜLDVÄLISTUSED

12.1 Kindlustuskaitse ei laiene:

12.1.1 juhtumitele, mis on otseses või kauses seoses sõjasündmuste, terrorirünnakute, katastroofide, siserahutuste, streikide, tuuma- ja geenikahjude ning kahjulike ainete õhku, vette või pinnasesse eraldumise, väljavoolamise või sinna teisel viisil sattumisega;

12.1.2 kindlustatud isiku poolt tasumisele kuuluvatele kahjutasudele, samuti tasumata rahatrahvidele, viivitusintressidele;

12.1.3 kindlustuslepingust tulenevatele nõuetele kindlustusandja vastu;

12.1.4 kindlustatud isikute nõuetele üksteise vastu ühe ja sama kindlustuslepingu raames;

12.1.5 kui kindlustatud isiku suhtes on algatatud kriminaal- või väärtetoimepanemise kuriteo või väärtetoimepanemise kahtluse tõttu või kui kindlustatud isik on väärtetoimepanemise kuriteo toime pannud tahtlikult;

12.1.6 juhtumitele, mis puudutavad kindlustatud isiku osalust äriühingutes, fondides, seltsides ja muudes ühingutes ning tegutsemisel juriidilise isiku juhtimisorganism, revisjoniorganism või prokuristina või FIEna tegutsemist. Samuti juhtumitele, mille eesmärgiks on pidevate tehingute kaudu majandusliku kasu saamine;

12.1.7 kindlustatud isikule tasuta või vastu eest loovutatud või kindlustatud isiku poolt ülevõetud nõuetele;

12.1.8 patendi-, autori-, kaubamärgi- intellektuaalse ja tööstusomandi- ning konkurentsioigusega seotud vaidlustele;

12.1.9 kutsehaigusega seotud juhtumitele;

12.1.10 kindlustatud isiku pankrotimenetlusega (sh pankrotimenetluse algatamisega) seotud juhtumitele või kindlustatud isiku huvide esindamisele teiste isikute pankrotimenetluses;

12.1.11 juhtumitele, mis kuuluvad läbivaatamise halduskohtu halduskohtumenetluse korral sõltumata menetlusstaadiumist (näiteks maksu- ja tollivaidlused, sotsiaalhoolekande, -teenuse või -toetusega seotud vaidlused, vaidlused riiklike pensionide, toetuste, elatisabi ja vanemahüvitise üle);

12.1.12 rahusvahelistes kohtutes (näiteks Euroopa Ühenduste Kohus ja Euroopa Inimõiguste kohutus) toimuvatele menetlustele;

12.1.13 juhtumitele, mis leiavad aset seoses kindlustatud isiku spordiüritustel osalemise või ettevalmistamisega võistluseks;

12.1.14 kollektiivse töökorralduse ja kollektiivse töölepinguga seotud juhtumitele;

12.1.15 kohtumääruse alusel arestitud kinnisasjaga või vallasasjaga seotud juhtumitele;

12.1.16 perekonna- või pärimisõiguse valdkonda kuuluvatele juhtumitele (välja arvatud veebinõustamine pakettide Standard-5 ja Pluss-5 korral).

13. KINDLUSTATUD ISIKU KOHUSTUSED KINDLUSTUSJUHTUMI TOIMUMISE KORRAL

13.1 Kindlustatud isik peab kahjujuhtumi toimumisest, milles kindlustatud isik soovib kindlustusandjalt kahjukäsitluse teenuse osutamist ja õigusabikulude hüvitamist kirjalikult kindlustusandjale teatama, esitades kahjunõude.

13.2 Kahjunõue kahjukäsitluse teenuse saamiseks ja õigusabikulude hüvitamiseks peab olema esitatud kindlustusandjale õigeaegselt see tähendab

mitte hiljem kui kümme (10) päeva enne vajaliku menetlustoimingu tegemist (näiteks kaebuse esitamise lõpptähtpäeva). Vastasel korral kindlustusandjal puudub kahjukäsitluse teenuse osutamise kohustus. Kahjujuhtumist kindlustusandjale teatamine ei vabasta kindlustatud isikut teiste kindlustusandjate (kohustusliku liikluskindlustusandja jt) suhtes võetud kohustustest.

13.3 Kindlustatud isik peab esitama kindlustusandjale kõik kindlustusandja poolt nõutud dokumendid ja muud tõendusmaterjalid, mis on vajalikud edukaks teenuse osutamiseks kindlustusandja poolt ning andma vajalikke suulisi ja kirjalikke selgitusi kindlustusjuhtumi kohta. Kindlustatud isikul on tõendite kogumise ja kindlustusandjale esitamise kohustus.

Juhul, kui kindlustatud isik ei esita kindlustusandja poolt nõutud dokumente ettenähtud tähtajaks või ei ole kindlustusandjat teavitanud tõendite/info uuesti esitamise tähtajast, on kindlustusandjal õigus juhtumi menetlemine lõpetada.

13.4 Kahjukäsitlusega seotud dokumendid tuleb esitada kindlustusandjale kas eesti, vene või inglise keeles.

13.5 Kindlustatud isik peab saama kindlustusandjalt kirjaliku nõusoleku enne iga toimingut, mis võib mõjutada kindlustusandja poolt kindlustuslepingust tulenevate kohustuste täitmist ja/või on seotud või võib olla seotud õigusabikuludega kaasaarvatud kindlustusjuhtumi lahendamise üleandmine kolmandale isikule.

13.6 Kindlustatud isik ega esindaja ei tohi teha ega jätta tegemata ühtegi toimingut, mis põhjustab või võiks põhjustada kindlustusandja õiguse kadumise õigusabikulude täielikule või osalisele tagasisaamisele. Kõik toimingud, mis puudutavad õigusabikulude tekitamist, nendest loobumist ja tagasisaamist tuleb eelnevalt kindlustusandjaga kooskõlastada.

13.7 Kohtumenetluse käigus kompromissi sõlmimiseks või nõudest loobumiseks peab kindlustatud isik saama eelnevalt kindlustusandjalt kirjaliku nõusoleku.

14. KAHJUKÄSITLUS

14.1 Kindlustusandja osutab kindlustatud isikule kahjukäsitluse teenust ainult kõigi alljärgnevat tingimuste olemasolu korral, kui:

- 1) teatatud kahjujuhtumi näol on tegemist üld- ja eritingimustes toodud kindlustusjuhtumiga;
- 2) tasumisele kuuluv kindlustusmaks on tasutud;
- 3) tulemuslikkuse väljavaadete ja pahahtlikkuse hindamise käigus on kindlustusandja tunnistanud vajalikuks kindlustatud isikule kahjukäsitluse teenuse osutamise.

14.2 Peale kindlustatud isikult kahjunõude saamist kontrollib kindlustusandja üldtingimuste punktis 14.1 toodud tingimuste (kindlustuskaitse) olemasolu.

14.3 Vajadusel annab kindlustusandja suuliselt kindlustatud isikule vajalikud tegutsemisjuhised ja/või kindlustusandja poolse seisukoha, mis on seotud kindlustusjuhtumi lahendamisvõimalustega.

14.4 Kindlustusandja on kohustatud hiljemalt neljateist (14) päeva jooksul arvates kahjuteate või nõude saamisest kindlustatud isikule kirjalikult teatama, kas kindlustuskaitse on olemas või kas ta täidab kindlustuslepingust tuleneva kohustuse või mitte.

14.5 Kindlustusandjal on õigus teha tulemuslikkuse väljavaadete ja pahahtlikkuse hindamist igal ajal vastavalt vajadusele.

14.6 Juhul, kui kindlustatud isik ei ole kindlustusandjale esitanud kõiki kindlustuskaitse või nõude kontrollimiseks vajalikke andmeid, võib kindlustusandja nõuda punktis 14.4 toodud tähtaja jooksul täiendavate dokumentide esitamist. Sellisel juhul hakkab punktis 14.4 toodud tähtaeg dokumentide esitamisest uuesti kulgema.

14.7 Kindlustusandjal on õigus nõuda kindlustusjuhtumi edukaks lahendamiseks vajalikke dokumente ja infot kogu menetluse käigus.

14.8 Juhul, kui kindlustusandja otsustab, et tegemist on kindlustusjuhtumiga, millele kindlustuskaitse laieneb ja osutab kindlustatud isikule kahjukäsitluse teenust, teeb pärast kindlustatud isikult vastavate volituste saamist vajadusel vajalikke toiminguid kindlustatud isiku nimel kindlustusandja, välja arvatud tõendite kogumine.

Kindlustusandja informeerib kindlustatud isikut jooksvalt kindlustusjuhtumi menetlemise käigus.

14.9 Kindlustusandja võib temale antud volituste piires esindada kindlustatud isikut ning võtta viimase nimel vastu rahasummasid, mille kohustus neljateistkümmel (14) päeva jooksul kindlustatud isikule edasi andma.

14.10 Juhul, kui kindlustusandja teeb kahjumenetluse käigus selgeks, et puuduvad piisavad väljavaated kindlustusjuhtumi edasiseks edukaks lahendamiseks soovitud ulatuses, teavitab ta sellest kindlustatud isikut, näidates ära oma otsuse põhjendused ja keeldub täielikult või osaliselt kindlustuskaitse tagamisest.

14.11 Kui ühe ja sama kindlustusjuhtumi raames esineb huvide konflikt, on kindlustusandja kohustatud sellest kindlustatud isikut koheselt informeerima.

14.12 Huvide konflikti korral on kindlustatud isik kohustatud kindlustusandjale teatama ainult kindlustusjuhtumi toimumisest, edastama vajalikul esindaja nime ja kontaktandmed ning teavitama kindlustusandjat oma esindajale volituste andmise faktist.

15. ESINDAJA VALIK

15.1 Kui kindlustusjuhtumi menetlemise käigus selgub, et lisaks kindlustusandja abile on vajalik kindlustatud isiku esindamiseks ja tema õiguslike huvide kaitseks võtta ka advokaat, võib kindlustatud isik ise valida advokaadi (arvestades punktis 11.1.1 tooduga).

15.2 Juhul, kui kindlustatud isik ei soovi ise advokaati valida või ei tee seda kindlustusandja poolt määratud tähtaja jooksul, nimetab advokaadi kindlustusandja. Kindlustatud isik kohustub kindlustusandja poolt nimetatud advokaadile andma enda esindamiseks vajalikud volitused.

15.3 Muud isikut kui advokaati (näiteks juristi) võib kindlustatud isik oma esin-

dajaks määrata üksnes kokkuleppel kindlustusandjaga.

15.4 Esindajaga sõlmib õigusteenuse osutamise lepingu kindlustatud isiku nimel kindlustusandja või eelnevalt kindlustusandjaga kooskõlastatult – kindlustatud isik. Esindaja teenuste arve saaja on kindlustatud isik.

15.5 Kindlustusandja ei vastuta esindaja tegevuse ega tema käitumise eest kindlustatud isikule õigusteenuse osutamisel.

15.6 Kindlustatud isik on kohustatud volitama advokaati teavitama kindlustusandjat kindlustusjuhtumi raames õigusteenuse osutamisega seotud tegevusest.

15.7 Kui kindlustatud isik ei tee koostööd valitud esindajaga või esindaja/kindlustatud isik ei tee koostööd kindlustusandjaga ning edukas kahjumenetlemise teenuse osutamine on seetõttu takistatud, vabaneb kindlustusandja oma kindlustuslepingu täitmise kohustusest.

16. LEPITUSMENETLUS ehk eksperthinnangu andmise menetlus

16.1 Kui kindlustusandja keeldub kindlustuslepingust tuleneva täitmise kohustusest (kahjukäsitluse ja õigusabikulude hüvitamise kohustusest) tulemuslikkuse väljavaadete puudumise tõttu ning kindlustatud isik ei ole sellega nõus, võib kindlustatud isik algatada lepitusmenetluse.

Kindlustatud isik peab hiljemalt seitsme (7) päeva jooksul arvates keeldumisohtuse tegemisest teatama kindlustusandjale advokaadi nime ja kontaktandmed, kes teda lepitusmenetluses esindab. Seejärel nimetab kindlustusandja hiljemalt seitsme (7) päeva jooksul arvates kindlustatud isiku poolt advokaadi nimetamisest, lepitusmenetluse algatamiseks oma advokaadi.

16.2 Pärast kindlustatud isiku poolt oma esindaja nimetamist edastab lepitusmenetlust puudutava info ja juhtumi materjalid esindajatele kindlustusandja.

16.3 Kui lepitusmenetluse käigus jõuavad nii kindlustusandja kui kindlustatud isiku poolt nimetatud esindajad ühisele otsusele, siis on see otsus (eksperthinnang) kohustuslik nii kindlustusandjale kui ka kindlustatud isikule.

16.4 Kui esindajad teevad otsuse, mille kohaselt kindlustusandja poolt tehtud keeldumisohtus on õige, on kindlustatud isikul õigus enda kulul algatada kohtumenetlus asjasse puutuva kolmanda isiku vastu, et kindlustusandja poolt tagasilükatud kindlustatud isiku nõue rahuldataks. Sama õigus kehtib kindlustatud isikul ka siis, kui esindajad ei jõua kahe (2) nädala jooksul arvates neile otsustamiseks antud materjalide üleandmisest ühisele otsusele või viivitavad otsuse langetamisega välja arvatud juhtudel, kui poolte kokkuleppel on tähtaega pikendatud.

16.5 Kui kindlustatud isik on tulenevalt punktist 16.4 ise algatanud kohtumenetluse ja saanud positiivse kohtulahendi, siis hüvitab kindlustusandja tagantjärele põhjendatud ja tõendatud õigusabikulud.

16.6 Lepitusmenetluse kulud kannab kindlustusandja või kindlustatud isik vastavalt lepitusmenetluse edukuse või edutuse proportsioonidele. Hüvitamisele kuuluvad lepitusmenetluses osalenud vastaspoole ühe esindaja kulud. Kui esindajad ei jõua punktis 16.4 toodud tähtaja jooksul ühise otsuseni ja seda tähtaega ei ole poolte kokkuleppel pikendatud või esindajad viivitavad otsuse langetamisega, kannab kumbki pool oma esindaja kulud ise.

17. KINDLUSTUSKAITSE KEHTIVUSALA

17.1 Kindlustuskaitse kehtib kindlustusjuhtumitele, mis on aset leidnud Euroopas selle loodusgeograafilises mõttes, Vahemere-äärsetes maades ning Kanaari ja Assoori saartel ning Madeiral, välja arvatud endise Nõukogude Liidu vabariikide territooriumidel, mis ei kuulu Euroopa Liitu.

17.2 Võla- ja kindlustusõiguse valdkonnas tekkivate vaidluste puhul kehtib kindlustuskaitse kindlustusjuhtumitele, mis on aset leidnud Eesti Vabariigi ja tingimusel, et vaidlustele kohaldatakse Eesti õigust.

17.3 Kindlustuskaitse tööõiguse valdkonnas kehtib ainult nendele kindlustusjuhtumitele, millele lahendamine kuulub Eesti Vabariigi kohtute alluvusse.

17.4 Kindlustuskaitse veesõiduki kasutamise tekkivate lepinguvälise kahju hüvitamise nõuetele ja karistusõiguse valdkonnale kehtib ainult kindlustusjuhtumitele, mis on aset leidnud Eesti Vabariigi siseveekogudel ning lähisõidul (meresõit Läänemerele, sisenemiseta Kieli kanalisse ja jäädas Kattegati väinas Skageni neeme paralleelist lõuna poole) välja arvatud Vene Föderatsiooni territoriaalvetes.

18. NÕUETE AEGUMINE

18.1 Kindlustuslepingust tulenevate nõuete aegumistähtaeg on kolm (3) aastat. Aegumistähtaeg hakkab kulgema kalendriaasta lõpust, mil nõue muutub sissenõutavaks.

18.2 Kui kindlustatud isik on esitanud kindlustusandjale nõude õigusabikulude hüvitamiseks ja kindlustusandja on teatanud kirjalikult oma kohustuse täitmise keeldumisest, vabaneb kindlustusandja täitmise kohustusest, kui kindlustushüvitist saama õigustatud isik ei esita hagi kohtusse ühe aasta jooksul arvates kindlustusandja kirjaliku otsuse kättesaamist. Kindlustusandja ei vabane täitmiskohustusest, kui ta ei teata oma vastuses kindlustusvõtjale üheaastase tähtaja möödumise õiguslikust tagajärjest.

19. KAEBUSTE ESITAMINE JA VAIDLUSTE LAHENDAMINE

19.1 Kindlustusvõtjal on õigus esitada kaebus kindlustusandja tegevuse kohta Finantsinspektsioonile.

19.2 Kõik kindlustuslepingust tulenevad vaidlused lahendatakse Harju Maakohustus.

Sõidukiomanike õigusabikulude kindlustuse eritingimused

SO2011-2

Kehtivad alates 01.01.2011

1. MÕISTED

1.1 **Sõidukiomanik** on füüsiline või juriidiline isik, kellele sõiduk kuulub oman-dioiguse alusel.

1.2 **Kindlustusvõtja** on isik, kes vastab õigusabikulude kindlustuse üldtingi-mustes kehtestatud kindlustusvõtja tunnustele ning on

- 1) sõiduki omanik. Kaas- või ühisomandis oleva sõiduki suhtes sõlmitava kindlustuslepingu kindlustusvõtja on üks kaas- või ühisomanikest või
- 2) sõiduki registreerimistunnistusele vastutava kasutajana või kasutajana märgitud isik.

Veesõidukitega seotud õigusabikulud saavad kindlustada ainult juriidilised isikud.

1.3 **Kindlustatud isikud** on kindlustusvõtja ja/või kolmanda isikuna sõidukit kasutama volitatud isikud ning sõidukis vedada lubatud sõitjad.

1.4 **Kindlustatud esemeks** on Eesti Vabariigi liiklusregistris registreeritud, Eesti Vabariigi registreerimismärgiga (välja arvatud transiidimärgiga ja teisel-datava riikliku registreerimismärgiga) varustatud ja kindlustuspoliisi märgitud sõiduk, millega seotud õigusabikulud on kindlustatud.

1.5 **Sõiduk** on teel liiklemiseks ettenähtud sõiduk ning veesõiduk.

1.5.1 **Teel liiklemiseks ettenähtud sõiduk** on sõiduk, mis liigub mootori jõul (välja arvatud mopeed, roller, mootoriga jalgratas, ATV). Teel liiklemiseks ette-nähtud sõidukina käsitatakse ka haagist.

1.5.2 **Haagis** on liiklusvahendiga haakes liikumiseks valmistatud või selleks kohandatud sõiduk. Haagisele laieneb kindlustuskaitse ainult juhul, kui see on kindlustuslepingus kokku lepitud.

1.5.3 **Veesõiduk** on liiklusregistrisse kantud 2,5-24 meetrine väikelaev (näi-teks paat, purjejaht, kaater ja muu selline), mida kasutatakse vaba aja veetmi-seks. Väikelaevana ei käsitata võistlusspordiks ja treeninguteks kasutatavat spordialaliidu poolt vastavalt märgistatud veesõidukit (näiteks jett, purjelaud, purjejaht, võistluspurjekas ja muu selline) ning primitiivse konstruktsiooniga veesõidukit (näiteks ruhi, ruup, lodi, süst, kanuu, vesijalgratas ja muu selline) ja erikonstruktsiooniga veesõidukit.

1.6 **Uus sõiduk** on sõiduk, mis pärast valmistamist ei ole olnud kasutuses ega kantud Eesti Vabariigi või mõne teise riigi registrisse.

2. KINDLUSTUSE ULATUS

2.1 Kindlustatud isikutel on õigus taotleda kindlustusandjalt teenuse osuta-mist ja õigusabikulude hüvitamist ainult esemega, millega seotud õigusabiku-lud on kindlustatud, toimunud kindlustusjuhtumite korral.

2.2 Kindlustusandja pakub kindlustuskaitset ainult allpool nimetatud valdkon-dades:

2.2.1 **lepinguvälise kahju hüvitamine** – kindlustatud isiku õiguslike huvide kaitsmine kolmandate isikute vastu otsese varalise ja mittevaralise kahju hü-vitamise nõudes tingimusel, et nõuded tulenevad kindlustatud sõiduki otstar-bele vastavast kasutamisest ning ei põhine lepingu rikkumisel.

2.2.2 **karistusõigus** – kindlustatud isiku õiguslike huvide kaitse kriminaal- või väärteomenetluses, mis on seotud kindlustatud sõiduki juhtimisega.

2.2.2.1 Karistusõiguse valdkonnas kindlustuskaitse ei laiene:

- 1) kindlustatud isiku suhtes väärteo- või kriminaalasja algatamisel väärteo või kuriteo tahtlikult toimepanemise kahtluse korral.
- 2) väärteudele, millede toimepanemise eest on ettenähtud karistusena rahaträhv kuni viiskümmend (50) trahviühikut (kaasa arvatud) sõltuma-ta trahvi määramise riigist arvestades üldtingimuste punktiga 17. Ühes väärteootsuses kajastatud mitut, samaaegselt või erineval ajal toime-pandud väärtegu käsitletakse eraldiseisvate kahjujuhtumitena.

2.2.2.2 Karistusõiguse valdkonnas kehtib kindlustuskaitse tagasiulatuvalt ju-hul, kui:

- 1) väärteo- või kriminaalasjas kahtlustatakse kindlustatud isikut väärteo või kuriteo tahtlikult toimepanemises, kuid kindlustatud isik mõistetakse süüdi väärteo või kuriteo toimepanemises ettevaatamatuse tõttu;
- 2) kriminaalmenetlust ei algatata kriminaalmenetlust välistavate asjaolude tõttu, välja arvatud kriminaalmenetluse mittealgatamine kuriteo aegu-mistähata mõödumise, kindlustatud isiku surma või amnestia andmise tõttu;
- 3) kindlustatud isik mõistetakse väärteo- või kriminaalasjas õigeks.

2.2.2.3 Kui kindlustusandja on kindlustatud isikule osutanud teenust ja hü-vitanud õigusabikulud ning kindlustatud isik mõistetakse süüdi väärteo või kuriteo toimepanemises tahtlikult, on kindlustatud isik kohustatud tagastama kindlustusandjale kõik tema huvide kaitseks kantud õigusabikulud.

2.2.3 **kindlustusõigus** – kindlustatud isiku õiguslike huvide kaitsmine teiste kindlustusandjatega kindlustatud sõiduki suhtes sõlmitud kindlustuslepingu-test tulenevate vaidluste korral.

Omavastutuse periood on kolm (3) kuud välja arvatud juhtudel, kui õigusabiku-lude kindlustusleping on sõlmitud seitsme (7) kalendripäeva jooksul arvates uue sõiduki ostu-müügi lepingu või liisingulepingu sõlmimisest.

2.2.4 **lepingulise kahju hüvitamine** (võlaõigus va. kindlustusõigus) – kind-lustatud isiku õiguslike huvide kaitsmine kindlustatud sõidukiga seotud võla-õiguslikest lepingutest tulenevate vaidluste korral, kus põhinoe on vähemalt 60 (kuuskümmend) eurot.

Omavastutuse periood on kolm (3) kuud välja arvatud juhtudel, kui õigusabiku-lude kindlustusleping on sõlmitud seitsme (7) kalendripäeva jooksul arvates uue sõiduki ostu-müügi lepingu või liisingulepingu sõlmimisest.

2.2.5 **juhilubade äravõtmine välismaal** – kindlustatud isiku õiguslike huvide kaitsmine kriminaal- ja väärteomenetluses seoses sõiduki juhilubade äravõt-mise või tagasisaamisega riikides, milledes kehtib kindlustuskaitse.

3. VÄLISTUSED

3.1 Lisaks õigusabikulude kindlustuse üldtingimuste punktis 12.1 toodud üld-välistustele, ei ole kindlustusandjal teenuse osutamise ja hüvitamise kohus-tust alljärgnevatel juhtudel:

3.1.1 kui kindlustatud sõidukit juhtival kindlustatud isikul puudus kindlustus-juhtumi toimumise ajal kehtiv vastava sõidukikategooria juhtimisõigust tõen-dav dokument või kui vastava sõidukikategooria juhtimisõigus oli liiklusõnne-tuse toimumise ajal peatatud või tervisetõend oli aegunud;

3.1.2 kui kindlustatud sõiduk osales liikluses sellises tehnilises seisundis, mil-lega liikluses osalemine ei ole lubatud Eesti Vabariigi õigusaktidega või tootja nõuetega;

3.1.3 kui kindlustatud veesõiduk liikus veeteel, rikkudes kasutamise osas me-resõiduohtuse seaduse alusel kehtestatud ning registreerimistunnistusele kantud piirangut;

3.1.4 kui kindlustatud sõidukit juhtiv kindlustatud isik oli kindlustusjuhtumi toi-mumise ajal jooobeseisundis või jooobeseisundiga võrdsustatud seisundis;

3.1.5 kui kindlustatud sõiduki juht tarvitab jooövet tekitavaid aineid pärast liik-lusõnnetuse toimumist ning enne jooobeseisundi kontrollimist politsei või me-ditsiiniausutuse poolt;

3.1.6 kui kindlustatud sõiduki juht lahkus õigusakte rikkudes pärast liiklusõn-netust sündmuskohalt (ei teatanud liiklusõnnetuse toimumisest ega osuta-nud kannatanule abi);

3.1.7 navigatsiooniteabe ebaõigsusest tekkivatele vaidlustele;

3.1.8 kui vaidlused puudutavad sõiduki ülekaalu vm. veose vedamise eeskirja-de rikkumisi, tasulise tee maksu või juhi töö- ja puhkeaega;

3.1.9 võla- ja kindlustusõiguse valdkonnas selliste lepingute rikkumisest tule-nevate vaidluste korral, mida kindlustatud isik on sõlminud oma majanduste-gevuse raames kasu saamise eesmärgil;

3.1.10 kindlustatud sõidukiga veetavate veostega tekkivate vaidluste korral;

3.1.11 kui tegemist on kaas- või ühisomanike vahel tekkivate vaidlustega.